

GULDBORGSUND

GODT I HAVN

ANALYSE AF NYKØBING FALSTER OG OREHOVED HAVNE

INDHOLDSFORTEGNELSE

INDLEDNING	4
HAVNEN HAR VÆRDI	6
METODE	10
AFGRÆNSNING OG FREMGANGSMÅDE	13
RESULTATER	14
- BESKÆFTIGELSE	19
- INDKOMSTSKABELSE	20
- SKATTER	21
- PRODUKTIONSVÆRDI	21
KONKLUSION	22
LITTERATUR	24
BILAG	24

INDLEDNING

Havnebestyrelsen for Guldborgsund Havne har ønsket at få udarbejdet en analyse af, hvilken økonomisk betydning Nykøbing Falster og Orehoved Havne har for lokalsamfundet. Carl Bro har stået for analysen.

Formålet er at fastsat værdien af havnenes betydning. Kun på den måde er muligt at få indtryk af de økonomiske konsekvenser, som en eventuel ændring af havneaktiviteten vil have for lokalsamfundet.

Havnene har en direkte økonomisk værdi i form af beskæftigelse på havnen, indkomster m.v. Desuden har havnene en afledt effekt på andre virksomheder i lokalområdet.

Analysen omfatter en række såkaldte havnerelaterede virksomheder. Fælles for dem er, at det vurderes, at de er afhængige af havnens services og faciliteter.

Virksomhederne danner tilsammen grundlag for en direkte beskæftigelse på 271 personer, mens den samlede totale beskæftigelse er 621 personer, når de afledte beskæftigelseseffekter tælles med.

Indkomstkabelsen ligger på samlet set ca. 462 mio. kr. og skatterne er samlet set ca. 120. mio. kr.

Den samlede produktionsværdi er opgjort til ca. 1.4 mia. kr.

Analysens resultater er sammenfattet i Tabel 1.

TABEL 1 - SAMMENFATNING AF ANALYSENS RESULTATER

	BESKÆFTIGELSE	INDKOMSTSKABELSE	SKATTER	PRODUKTIONSVÆRDI
DIREKTE	271 - personer	249,3 mio. kr.	58,2 mio. kr.	944,6 mio. kr.
AFLEDTE	350 - personer	212,5 mio. kr.	62,0 mio. kr.	466,5 mio. kr.
SAMLET	621 - personer	461,8 mio. kr.	120,2 mio. kr.	1411,2 mio. kr.

HAVNEN HAR VÆRDI

Undersøgelsen af erhvervshavnene i Guldborgsund Kommune omfatter havnene i Nykøbing Falster og Orehoved. De to øvrige erhvervshavne i Guldborgsund Kommune - Stubbekøbing Havn og Gedser Fiskerihavn - er ikke medtaget i analysen. Erhvervshavnene i Nykøbing Falster og Orehoved er placeret i henholdsvis Guldborgsund og Storstrømmen. Havnene har en mangeårig tradition som erhvervshavne for lokalområdets og regionens virksomheder.

GULDBORG SUND

HAVNE

NYKØBING FALSTER
OREHOVED
STUBBEKØBING
GEDSER FISKERIHAVN

Orehoved Havn er placeret på en fremskudt tange med en relativ snæver basis mod land. Havnen har en 200 meter kajstrækning fordelt på henholdsvis 160 meter

og 40 meter og en vanddybde på 7 meter. Adgangen til Orehoved Havn ad søvejen sker ad den uddybede sejlrende over Vedby Hage. Havnen har stenkastninger mod vest og nord og kajstrækninger mod øst. Havnens faste udstyr er et 28 meter ro-ro leje med bagvedliggende lagerfaciliteter.

Nykøbing Falster Havn er placeret i Nykøbing by ud til Guldborgsund. Havnen har en ca. 1,2 km. kajstrækning. I alt har havnen ca. 100.000 m². havneareal, hvoraf det meste er udlejet. Havnen råder desuden over fast udstyr i form af bl.a. 2 kraner. Adgangen til Nykøbing Falster Havn sker ad Guldborgsund mellem Lolland og Falster. Vanddybden i havnen er 6.1 meter.

Godsomsætningen i Nykøbing Falster og Orehoved Havne har set over de sidste 6 år været ret stabil, dog med nogle udsving undervejs.

Den samlede godsomsætning var i 2006 på ca. 374.000 tons, hvilket stort set svarer til godsomsætningen i 2001. Set over de sidste 6 år har Nykøbing Falster Havn oplevet en stigning på ca. 10.000 tons gods, mens Orehoved Havn har oplevet et fald i godsomsætningen på ca. 12.000 tons.

I regionen (det gamle Storstrøms Amt) er Nykøbing Falster og Orehoved Havne, set under et og målt på godsomsætning, den 3. største erhvervshavn, kun overgået af havnene i henholdsvis Nakskov og Næstved.

Godsomsætningen i Nykøbing Falster og Orehoved vedrører en lang række forskellige produkter, men den største godsomsætning er olie, kornprodukter og skærver i den nævnte rækkefølge.

Med den ovennævnte kortfattede beskrivelse som afsæt er spørgsmålet: hvor stor en betydning Nykøbing Falster og Orehoved Havne samlet set har for lokalsamfundet. Som en del af svaret på dette spørgs-

mål har Grontmij | Carl Bro vurderet de regionaløkonomiske virkninger for Nykøbing Falster og Orehoved Havne.

Havnene har udover en direkte økonomisk værdi, fx antallet af beskæftigede og virksomhedernes indkomst, også en afledt effekt. Den afledte effekt omfatter fx antallet af beskæftigede hos underleverandører til virksomhederne på havnen.

Når der træffes beslutninger om havnenes fremtid er det relevant – som en del af beslutningsgrundlaget – at kende havnenes samlede økonomiske værdi, da det kun herved er muligt, at få et indtryk og et billede af de økonomiske konsekvenser, en eventuel ændring i havneaktiviteterne kan have.

TABEL 2 - GODSOMSÆTNING FOR NYKØBING FALSTER OG OREHOVED HAVNE 2001-2006

	2006	2005	2004	2003	2002	2001
I ALT (TONS)	373.911	283.457	292.640	310.647	377.154	374.704
NYKØBING	352.938	265.866	269.063	286.377	356.900	341.584
OREHOVED	20.973	17.591	23.577	24.270	20.254	33.120

KILDE: HAVNEKONTORET I NYKØBING F

DIREKTE OG INDIREKTE VIRKNINGER

METODE

Analysen af erhvervshavnene i Guldborgsund Kommune beror på en metode, der er udviklet af Syddansk Universitet for brancheforeningen Danske Havne, med det formål at vurdere en havns økonomiske betydning lokalt og regionalt.

Metoden kan beregne, hvilken økonomisk værdi en havn har for det område, den er beliggende i, ved at anvende såkaldte regionaløkonomiske analysemetoder. Beregningen gør det muligt at vurdere havnenes bidrag til:

- Indkomstdannelse
- Beskæftigelse
- Skatteindkomst
- Produktionsværdi.

Udover de direkte effekter af virksomhedernes aktiviteter fokuseres også på de afledte virkninger, som opdeles i henholdsvis indirekte og inducerede virkninger. Den indirekte virkning omfatter aktiviteten hos andre virksomheder i amtet, som udspringer af havnevirksomhedernes tilstedeværelse. Den direkte og indirekte

aktivitet giver anledning til indkomst, som anvendes til forbrug m.v. Værdien af dette forbrug betegnes som den inducerede virkning. Et eksempel på den direkte, indirekte og inducerede beskæftigelseseffekt er givet nedenfor.

EKSEMPEL PÅ DEN DIREKTE, DEN INDIREKTE OG DEN INDUCEREDE EFFEKT PÅ BESKÆFTIGELSEN:
Direkte effekt: Beskæftigelse som er tilknyttet og indgår i analysen fx ØA a.m.b.a. (Danish Agro), Samtank A/S, DK Beton A/S.

Indirekte effekt: Beskæftigelse hos leverandører af varer og tjenesteydelser som skabes i amtet som følge af fx virksomhedens ØA a.m.b.a.'s (Danish Agros) brug af tømrere, elektrikere, revisorer m.fl.

Induceret virkning: Beskæftigelse som skabes i amtet, når de direkte og indirekte ansatte bruger deres indkomst. Fx den beskæftigelse, der kommer når de direkte og indirekte ansatte hos ØA a.m.b.a. (Danish Agro) bruger deres indkomst i byen og dermed skaber øget beskæftigelse i fx supermarkeder og øvrig detailhandel.

Metoden tager udgangspunkt i antallet af beskæftigede på de enkelte virksomheder. Ud fra oplysninger om produktionsværdien pr. ansat samt ved hjælp af multiplikatorer – begge baseret på data fra Danmarks Statistik – er det muligt at vurdere de afledte effekter. Multiplikatorerne indikerer, hvilken effekt en given økonomisk aktivitet har for områdets beskæftigelse, indkomstdannelse, skatteindkomst og produktionsværdi.

Multiplikatorerne er amtsspecifikke (de gamle amter), hvilket skyldes, at en virksomhed i Storstrøms Amt ikke påvirker de øvrige erhverv i Storstrøms Amt på samme måde som en virksomhed i København vil påvirke Københavnsområdet. En multiplikator for København og Storstrøms Amt er derfor ikke nødvendigvis sammenfaldende. Endvidere er det ikke muligt at få data på et mere detaljeret niveau – dvs. på kommunalt niveau, hvilket taler for at anvende data på amtsligt niveau.

Multiplikatorerne er endvidere branchespecifikke. En transportvirksomhed har ikke samme afledte effekt i amtet, som fx et slagteri har.

AFGRÆNSNING OG FREMGANGSMÅDE

AFGRÆNSNING

Væsentligt for analysens resultater er afgrænsningen. Analysen betragter udelukkede de økonomiske virkninger inden for de gamle amter. Det betyder, at de virksomheder, der indgår i analysen af Nykøbing Falster og Orehoved Havne, alle er beliggende inden for det gamle Storstrøms Amts geografiske grænser.

De virksomheder, der er medtaget i analysen, er de såkaldte havnerelaterede virksomheder, der har økonomisk tilknytning til havnen. Det vil sige:

- Virksomheder, der modtager eller udskiber gods over kaj og/eller
- Virksomheder, der fysisk er beliggende på havnens arealer

Den ovennævnte afgrænsning betyder, at alle virksomheder, der modtager eller udskiber gods over kaj fra havnene i Nykøbing Falster og Orehoved, og/eller virksomheder der er placeret på havnens arealer, er medtaget.

Virksomhederne beliggende på havnene i Nykøbing Falster og Overhoved, er tilnærmelsesvis alle virksomheder, der er direkte afhængige af havnene, hvilket vil sige at virksomhederne modtager/udskiber gods over kaj eller fysisk er beliggende på havnens arealer.

I analysen er samtidigt medtaget de virksomheder, som er beliggende uden for havnens arealer, hvor det er vurderingen, at disse virksomheder er direkte af-

hængige af havnene som transportfacilitet i forhold til ind- og udskibning af gods. Det drejer sig konkret om 9 virksomheder.

Et eksempel på en virksomhed der er beliggende uden for havnens område, men som er medtaget, er Danisco Sugar A/S i Nykøbing Falster, som selv betragter havnen som en helt afgørende transportfacilitet for virksomheden. Danisco, som er placeret tæt på erhvervshavnen i Nykøbing Falster men lige akkurat udenfor havnens område, ud- og indskiber store mængder gods bl.a. melasse, ropellets, pulp, olie, kul, kalksten m.v.

For de virksomheder, der er placeret uden for havnene, er det kun den del af virksomhedernes omsætning og antal ansatte, der kan henføres til konkrete havneaktiviteter i Nykøbing Falster og/eller Orehoved Havne, der er medtaget.

Alle indhentede informationer fra virksomhederne er forsøgt rensset for sammenfald, således omsætning og antal beskæftigede ikke figurerer flere steder, hvilket er potentielt de steder, hvor virksomhederne fx anvender mægleres og havnekontorets personale til ind- og udskibning af gods.

FREMGANGSMÅDE

Grontmij | Carl Bro har indsamlet oplysningerne om de havnerelaterede virksomheder via havneadministrationen, gennem www.cvr.dk, virksomhedernes hjemmesider og ved direkte kontakt til virksomhederne.

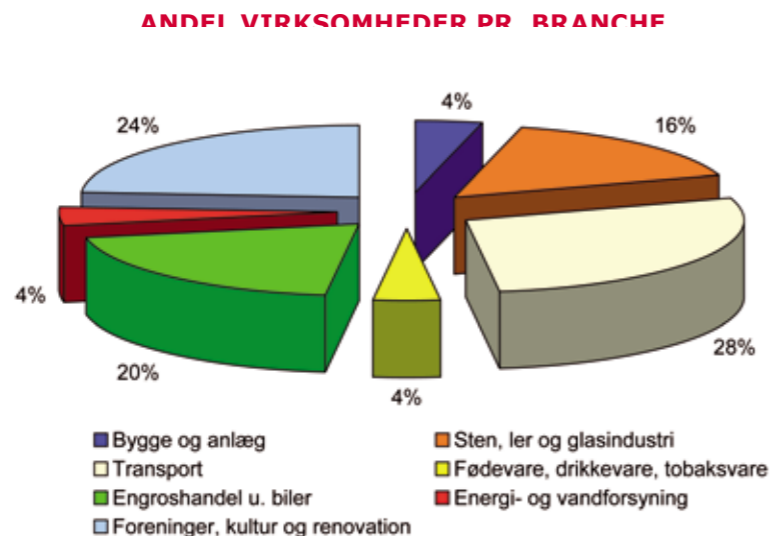
RESULTATER

Inden resultaterne af de regionaløkonomiske virkninger præsenteres, beskrives de havnerelaterede virksomheder på Nykøbing Falster og Orehoved Havne kort. De regionaløkonomiske virkninger præsenteres samlet for alle de havnerelaterede virksomheder. Det vil give et samlet billede af hvilken økonomisk værdi Nykøbing Falster og Orehoved Havne samlet set har.

Det er muligt at identificere i alt 25 havnerelaterede virksomheder som vurderes at være direkte afhængige af havnen. Det har været muligt at indhente de

nødvendige data i form af antal beskæftigede og/eller omsætning for alle de involverede virksomheder. En liste over de virksomheder der indgår i analysen er medtaget i bilag 2.

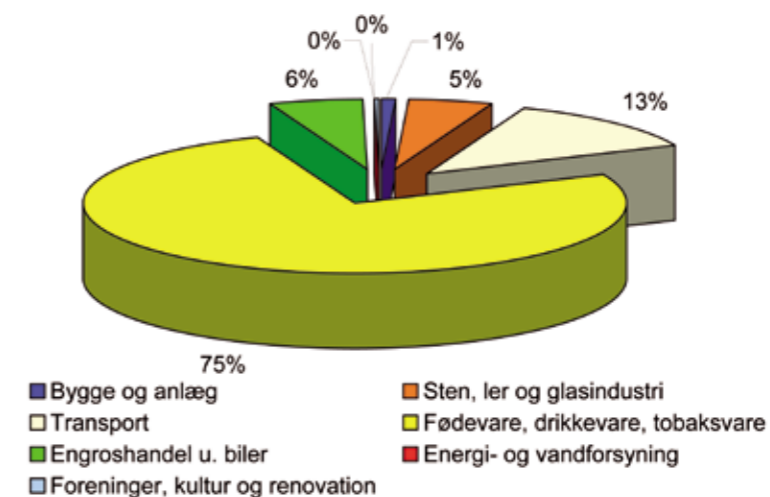
Ud af de i alt 25 identificerede virksomheder, er 16 placeret direkte på havnene, mens 9 virksomheder er placeret udenfor havnenes område, men anvender havnene til ind- og udskibning af gods, hvorfor de vurderes at være afhængige af havnen som transportfacilitet.

Analysen viser, at virksomhederne i tilknytning til Nykøbing Falster og Orehoved Havne fordeler sig på i alt 7 brancher. Af de 7 brancher udgør Transport med 7 virksomheder, Foreninger, kultur og renovation med 6 virksomheder og Engroshandel med 5 virksomheder

de største brancher. I den modsatte ende er Bygge og anlæg med 1 virksomhed, Fødevarer, drikkevarer og tobaksvare med 1 virksomhed og Energi og vandforsyning med 1 virksomhed. I midten er branchen sten, ler og glasindustri med 4 virksomheder.

ANDEL ANSATTE PR. BRANCHE

FØDEVARER ER DEN STØRSTE BRANCHE

Når man ser på fordelingen af ansatte i de enkelte brancher er billedet karakteriseret ved én meget stor branche, nemlig fødevarer, drikkevarer og tobaksvarer der ene og alene skyldes Daniscos sukkerfabrik i Nykøbing Falster, der med 2/3 af samtlige ansatte indtager en absolut førerposition.

Dernæst kommer transportbranchen, der med 13 pct. af de ansatte indtager 2. pladsen. Virksomhederne med flest ansatte i transportbranchen er skibsmæglervirksomheder og olielagerselskabet, der står for losning/lastning af olieskibe, oplagring i tanke samt for udleveringsfaciliteter til kunderne, som er olieselskaber.

I forbindelse med olielagerselskabet skal det understreges, at antallet af ansatte også dækker over de konkrete olieselskabers chauffører, der er fast tilknyttet arbejdet med afhentning af olien på havnen i Nykøbing Falster og efterfølgende distribution i oplandet. Engrosbranchen med 6 pct. ansatte er næststørst. Engrosbranchen dækker primært over korn- og foderstofvirksomhed, der omsætter produkterne på havnen i Nykøbing Falster. Sten, ler og glasindustri med 5 pct. er den tredjestørste branche målt på ansatte.

For de øvrige branchers vedkommende er antallet af ansatte til at overse, hvilket primært skyldes, at virksomhederne inden for renovation, energi og fødevarer anvender havnenes mæglere eller havnekontoret i forbindelse med ind- og udskibning af varer, hvorfor de ansatte tæller med under transportbranchen.

BESKÆFTIGELSE

Med udgangspunkt i antallet af beskæftigede i de enkelte havnerelaterede virksomheder samt brancheopdelingen, er det muligt at beregne de afledte beskæftigelseseffekter.

Som nævnt under Metode i kapitel 3 kan de afledte effekter måles ved brug af multiplikatorer. Multiplikatorerne er forskellige, og virkningen på de afledte beskæftigelseseffekter afhænger af, hvilken konkret betydning den enkelte branche har i den konkrete region.

Ved siden af den direkte og indirekte beskæftigelses-effekt vil det også være en induceret beskæftigelses-effekt. Mens den direkte og indirekte beskæftigelse dækker over beskæftigelsen hos virksomheder, der direkte eller indirekte leverer til havnens virksomheder, viser den inducerede beskæftigelses-effekt den øgede beskæftigelse, der skabes i andre erhverv, når

personer bruger nogle af de penge, de har tjent på de havnerelaterede virksomheder (de direkte eller indirekte havnerelaterede virksomheder).

Den direkte beskæftigelse i Nykøbing Falster og Ore-hoved Havne på 271 personer. Herudover genereres samlet 350 personer i afledt beskæftigelse, hvilket til-sammen giver en total beskæftigelse på 621 personer i Nykøbing Falster og Ore-hoved Havne. Man kan sige, at den direkte beskæftigelse i Nykøbing Falster og Ore-hoved Havne i virkeligheden er mere end det dobbelte, når de afledte effekter regnes med.

Den afledte beskæftigelse sker i høj grad i detailhand-len samt inden for forretningsservice (advokatvirksom-hed, revisorer, reklame, markedsføring m.v.). Samtidig sker den afledte beskæftigelse i fx transportbranchen hos vognmænd, beskæftigede med at køre varer til og fra havnen for de havnerelaterede virksomheder.

TABEL 3 - BESKÆFTIGELSE

BESKÆFTIGELSE	HAVNERELATERET AKTIVITET	HUSHOLDNINGERS FORBRUG	TOTAL
DIREKTE BESKÆFTIGELSE	271		271
INDIREKTE	183		183
INDUCEREDE		167	167
TOTAL BESKÆFTIGELSE	454	167	621

INDKOMSTSKABELSE

Indkomstkabelse eller bruttoværditilvækst er et udtryk for den indkomst eller værditilvækst, der skabes som følge af virksomhederne aktiviteter. Med andre ord vil det sige forskellen mellem værdien af produktionen, og det der er brugt i forbindelse med produktionen.

Anvendelsen af multiplikatorer for indkomstkabelse viser, hvor meget mere indkomst der skabes i de afledte erhverv som følge af virksomhedernes aktivitet. Indvirkningen på indkomst er dog meget forskellig, hvilket skyldes, at de forskellige branchers multipli-

katorer ikke nødvendigvis er sammenfaldende med branchens beskæftigelses-multiplikator. Fx har fødevarerindustrien – især sukker, slagterier og mejerier – en stor afledt betydning for indkomsten ligesom fx fremstilling af kunstgødning, genanvendelse, gasforsyning, m.v. har høje multiplikatorer.

Tabel 4 viser, at Nykøbing Falster og Orehoved Havnes virksomheder samlet giver anledning til ca. 462 mio. kr. i indkomstkabelse. Ud af disse er ca. 249 mio. kr. i form af direkte indkomstkabelse, mens ca. 212 mio. kr. er afledt indkomstkabelse.

TABEL 4 - INDKOMSTSKABELSE

INDKOMSTSKABELSE, MIO. KR.	HAVNERELATERET AKTIVITET	HUSHOLDNINGERS FORBRUG	TOTAL
DIREKTE	249,3		249,3
INDIREKTE	120,1		120,1
INDUCEREDE		92,4	92,4
TOTAL	369,4	92,4	461,8

TABEL 5 – INDKOMSTSKABELSE

SKATTER, MIO. KR.	HAVNERELATERET AKTIVITET	HUSHOLDNINGERS FORBRUG	TOTAL
DIREKTE	58,2		58,2
INDIREKTE (INDIREKTE + INDKOMST)	33,3		33,3
INDUCEREDE (INDIREKTE + IND-		28,7	28,7
TOTAL	91,5	28,7	120,2

SKATTER

Skatterne bestemmes som værende en andel af produktionsværdien. Tabel 5 viser skatterne for Nykøbing Falster og Orehoved Havne. Samlet set er skattegrundlaget for Nykøbing Falster og Orehoved Havne ca. 120 mio. kr. hvoraf de ca. 62 mio. kr. er afledte effekter, hvilket svarer til ca. halvdelen af skatterne.

PRODUKTIONSVÆRDI

Tabel 6 viser virksomhedernes på Nykøbing Falster og Orehoved Havnes produktionsværdi. Den samlede produktionsværdi er beregnet til ca. 1.4 mia. kr., hvoraf de ca. 945 mio. kr. er direkte produktionsværdi, mens de ca. 466 mio. kr. er afledte effekter.

TABEL 6 – PRODUKTIONSVÆRDI

PRODUKTIONSVÆRDI, MIO. KR.	HAVNERELATERET AKTIVITET	HUSHOLDNINGERS FORBRUG	TOTAL
DIREKTE	944,6		944,6
INDIREKTE	297,5		297,5
INDUCEREDE		169,0	169,0
TOTAL	1242,2	169,0	1411,2

KONKLUSION

I forbindelse med de danske havnes fremtid er det væsentligt at kende deres økonomiske værdier. Denne undersøgelse har forsøgt at afdække værdien af Nykøbing Falster og Orehoved Havne.

Undersøgelsen viser, at Nykøbing Falster og Orehoved Havne har 25 havnerelaterede virksomheder, som er kendetegnet ved at være afhængige af de ydelser, havnen leverer, dvs. virksomheder, der udskiber gods ind og ud over kaj og/eller virksomheder, der er fysisk beliggende på havnens arealer.

Nykøbing Falster og Orehoved Havne er dermed erhvervshavne med et betydeligt underlag af virksomheder, der er afhængige af havnenes transportfaciliteter og/eller arealer.

Totalt er 621 personer beskæftiget i virksomheder i direkte og afledte jobs. Størrelsesforholdet mellem den direkte og afledte beskæftigelse er, at der skabes ca. 80 flere afledte jobs end de direkte beskæftigede i de havnerelaterede virksomheder. Dermed skabes der for hver direkte beskæftigede i de havnerelaterede virksomheder ca. 1,3 afledte jobs.

De afledte effekter på indkomstkabelse, skatter og produktionsværdi er på hhv. ca. 462 mio. kr., ca. 120 mio. kr. og ca. 1,4 mia. kr.

Sammenlagt viser undersøgelsen, at værdien af Nykøbing Falster og Orehoved Havne må vurderes som ret betydelige. Samtidig viser undersøgelsen, at de afledte effekter for alle 4 faktorer – beskæftigelse, indkomstkabelse, skatter og produktionsværdi - har stor betydning for analysens resultater.

Analysen har registreret, at inden for sten, ler og glasindustri, bygge og anlæg samt renovation er flere

nyetablerede afdelinger af virksomheder fornyeligt etableret i både Nykøbing Falster og Orehoved havne. Disse virksomheder tæller kun med på et yderst begrænset niveau i undersøgelsen, da virksomhederne endnu ikke er på forventet omgangshøjde på undersøgelsestidspunktet.

Afslutningsvis skal det bemærkes, at de to øvrige erhvervshavne i Guldborgsund Kommune – Stubbekøbing Havn og Gedser Fiskerihavn – som ikke er underlagt nærværende analyse, også har en værdi, som i givet fald skal lægges oven i denne analyses resultater.

TABEL 7 - SAMMENFATNING AF ANALYSENS RESULTATER

	BESKÆFTIGELSE	INDKOMSTKABELSE	SKATTER	PRODUKTIONS-VÆRDI
DIREKTE	271 - personer	249,3 mio. kr.	58,2 mio. kr.	944,6 mio. kr.
AFLEDTE	350 - personer	212,5 mio. kr.	62,0 mio. kr.	466,5 mio. kr.
SAMLET	621 - personer	461,8 mio. kr.	120,2 mio. kr.	1411,2 mio. kr.

LITTERATUR

Carl Bro (2006): Orehoved Havn "Masterplan" rapport udarbejdet for Nykøbing Falster Havn af Carl Bro.

Danmarks Statistik (2007): Danish Input-Output Tables and Analysis 2005 Imports, Employment and Environment. Danmarks Statistik

Jørgensen, H.S. (2007): Havnens betydning for oplandets erhvervsudvikling. Notat udarbejdet til Danske Havne. Syddansk Universitet.

Jørgensen, H.S. (2007): Havnens økonomiske betydning for lokalområdet. Mercator.

Nykøbing F & Orehoved Havne og Erhvervsråd Lolland Falster (2002): Udviklingsmuligheder af Orehoved Havn som regionalt trafikknudepunkt

BILAG 1: VIRKSOMHEDER MEDTAGET I ANALYSEN

1. Marquardt & Tornøe Eftf.
2. Port Service
3. Danisco Sugar A/S
4. DK Beton A/S
5. Samtank A/S
6. Storebælt Sten og grus
7. Loka Biobrændsel
8. Nielsen og Smith A/S
9. I/S Refa
10. Overgaard Gods
11. Danske Skoves Handelskontor A/S
12. Holger Kristiansens Eftf. A/S
13. SWS – Special Waste System A/S
14. Troels Jørgensen Entreprise A/S
15. Godshotellet Sjælland
16. Havnekontoret
17. Slagtermester Stig
18. ØA a.m.b.a. (Danish Agro)
19. BOFA
20. Fiskeriforeningen
21. Motorbådsklubben Guldborgsund
22. Vikingen
23. Roklubben
24. Unicon A/S
25. NCC A/S

BILAG 2: SEKTORINDELING

26 SEKTORINDELING	130 SEKTORINDELING
1. Landbrug, gartneri og skovbrug	1 Landbrug 2 Gartnerier, planteskoler og frugtplantager 3 Maskinstationer, anlægsgartnere m.fl. 4 Skovbrug 5 Fiskeri mv.
2. Fiskeri	
3. Råstofindvinding	6 Udvinning af olie og naturgas 7 Udvinning af grus og ler mv.
4. Fødevarer-, drikke- og tobaksvareindustri	8 Slagterier 9 Forarbejdning og konservering af fisk og fiskeprodukter 10 Forarbejdning og konservering af frugt og grønsager 11 Fremstilling af vegetabiliske og animalske olier og fedt 12 Mejerier og isfabrikker 13 Fremstilling af stivelsesprodukter, chokolade og sukkervare mv. 14 Fremstilling af brød, kager og kiks 15 Bagerier 16 Sukkerfabrikker og –raffinaderier 17 Drikkevareindustri 18 Tobaksindustri
5. Tekstil- og læderindustri	19 Tekstilindustri 20 Beklædningsindustri 21 Læder og fodtøjsindustri
6. Træ-, papir- og grafisk industri	22 Træindustri 23 Papirindustri 24 Dagbladvirksomhed 25 Forlagsvirksomhed ekskl. Dagblade 26 Trykkerier
7. Kemisk- og plastindustri	27 Mineralolieindustri 28 Fremstilling af industrigasser og uorganiske basiskemikalier 29 Fremstilling af farvestoffer, pigmenter samt organiske basiskemikalier 30 Fremstilling af kunstgødning mv. 31 Fremstilling af basisplast og syntetisk gummi 32 Fremstilling af pesticider mv. 33 Fremstilling af maling, lak, trykfarver mv. 34 Medicinalindustri 35 Fremstilling af rengøringsmidler samt øvrige 36 Fremstilling af gummiprodukter samt plastemballage mv. 37 Fremstilling af bygningsartikler af plast 38 Fremstilling af plastprodukter
8. Sten-, ler og glasindustri	39 Glas- og keramisk industri 40 Fremstilling af cement, mursten, tagsten, fliser mv. 41 Fremstilling af produkter af beton, cement, asfalt mv.

BILAG 2 - FORTSAT: SEKTORINDELING

26 SEKTORINDELING	130 SEKTORINDELING
9. Jern- og metalindustri	42 Fremstilling af råjern, råstål samt jernlegeringer 43 Forarbejdning af jern og stål 44 Fremstilling af ikke jernholdige metaller 45 Støbning af metalprodukter 46 Fremstilling af byggematerialer af metal 47 Fremstilling af diverse metalprodukter 48 Fremstilling af skibsmotorer, pumper 49 Fremstilling af ovne og køleanlæg 50 Fremstilling af landbrugsmaskiner 51 Fremstilling af industrimaskiner 52 Fremstilling af husholdningsapparater 53 Fremstilling af kontormaskiner og edb-udstyr 54 Fremstilling af andre elektriske maskiner og apparater 55 Fremstilling af telemateriel 56 Fremstilling af medicinsk udstyr og ure 57 Fremstilling af biler mv. 58 Bygning af skibe og både 59 Fremstilling af transportmidler ekskl. skibe, biler mv.
10. Møbel- og anden industri	60 Møbelindustri 61 Fremstilling af legetøj, guld- og sølvvarer mv. 62 Genbrug af affaldsprodukter
11. Energi og vandforsyning	63 Elforsyning 64 Gasforsyning 65 Varmeforsyning 66 Vandforsyning
12. Bygge og anlæg	67 Nybyggeri 68 Reparation og vedligeholdelse af bygninger 69 Anlægsvirksomhed 70 Materialer til bygningsreparation
13. Autohandel, service og tankstationer	71 Autohandel 72 Autoreparation 73 Tankstationer
14. Engroshandel u. biler	74 Engroshandel undtagen med biler
15. Detailhandel og reparationsvirksomhed undtagen biler	75 Detailhandel med fødevarer mv. 76 Varehus og stormagasiner 77 Apoteker og materialister 78 Detailhandel med beklædning og fodtøj 79 Detailhandel i øvrigt, reparationsvirksomhed
16. Hoteller og restauranter	80 Hoteller 81 Restauranter

26 SEKTORINDELING	130 SEKTORINDELING
17. Transport inkl. håndtering af gods	82 Jernbaner 83 Bus- og S-togstrafik mv., rutefart 84 Taxi- og turistvognmænd 85 Fragtvognmænd mv., rørtransport 86 Skibsfart 87 Lufttransport 88 Hjælpevirksomhed i forb. Med transport, rejsebureau 89 Anden transportformidling
18. Post og tele	90 Post og tele
19. Finansiering og forsikring	91 Pengeinstitutter 92 Realkreditinstitutter 93 Livs- og pensionsforsikring 94 Anden forsikringsvirksomhed 95 Finansiell service
20. Udlejning og ejendomsformidling	96 Ejendomsrådgivningsvirksomhed 97 Boliger 98 Udlejning af erhvervsejendomme mv. 99 Udlejning af transportmidler og maskiner
21. Forretningsservice	100 IT-service bortset fra levering af software 101 Levering af programmel og konsulentbistand i forb. med software 102 Forskning og udvikling (markedsrettet) 103 Forskning og udvikling (anden ikke markedsrettet) 104 Advokatvirksomhed 105 Revisions og bogføringsvirksomhed 106 Rådgivende ingeniører, advokater 107 Reklame og markedsføring 108 Rengøringsvirksomhed 109 Anden forretningsservice
22. Offentlig administration	110 Generel offentlig administration 111 Offentlig sektoradm. bortset fra vedr. erhverv og infrastruktur mv. 112 Offentlig administration vedr. erhverv, infrastruktur mv. 113 Forsvar, politi og retsvæsen
23. Undervisning	114 Folkeskoler 115 Gymnasier og erhvervsfaglige skoler 116 Videregående uddannelsesinstitutioner 117 Voksenundervisning mv. (markedsrettet) 118 Voksenundervisning mv. (anden ikke markedsrettet)
24. Sundhedsvæsen	119 Hospitaler 120 Læger, tandlæger og dyrlæger
25. Sociale institutioner	121 Sociale institutioner for børn og unge 122 Sociale institutioner for
26. Foreninger, kultur og renovation	123 Kloakvæsen og rensningsanlæg 124 Renovation og renholdelse 125 Lossepladser og forbrændingsanstalter 126 Organisationer og foreninger 127 Forlystelser, kultur og sport (markedsrettet) 128 Forlystelser, kultur og sport (markedsrettet) 129 Servicevirksomhed i øvrigt 130 Private husholdninger med ansat medhjælp

GULDBORGSUND

HAVNE

NYKØBING FALSTER
OREHOVED
STUBBEKØBING
GEDSER FISKERIHAVN

GULDBORGSUND HAVNE
FEJØGADE 2
4800 NYKØBING FALSTER
TLF. 5485 0563
FAX 5484 0564

GULDBORGSUND KOMMUNE
PARKVEJ 37
4800 NYKØBING FALSTER
TLF. 5473 1000
WWW.GULDBORGSUND.DK